UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Verus Ecclesiasticus Vocationem suam cognoscendi Avidus, Eidemqve Correspondendi Studiosus

Mansi, Giuseppe

Francofurti ad Mœnum, 1693

Cap. I. Dedocentur errorem suum Ecclesiastici illi, qui per ambitionem quærunt promotiones

urn:nbn:de:hbz:466:1-38106

Visual Library

VERI ECCLESIASTIC

LIBRI TERTII

Caput Primum.

Dedocentur errorem ſuum Eccleſiaſtic li, qui per ambitionem quærunt promotiones.

IN tanta ſunt apud Deum diſgratia A bitioſi, tam ipſi odioſi ſunt, ut publ verbisque clariſſimis proteſtatus ſit, i los in ſua Eccleſia nolle pati aut ſuſtine *Non habitabit in medio domus meæ, qui f ſuperbiam*: *Pſ.* 100. *v.* 7. Idque ex ſummo tionis momento: cum enim ambitio Par ſo cœleſti anſam quodammodo querul induxerit, dum ipſum tertia parte Angelor depopulata eſt, qui omnes deplorandâ me morphorſi, unico momento, ex pulcher mis ſpiritibus, in teterrimos Dæmones tra forma

formati ſunt: Deſcendit poſtea exterminatrix illa, de cœleſti ad terreſtrem Paradiſum, primoſque parentes noſtros eo deduxit, ut primam perderent innocentiam, ipſamque originalem juſtitiam, totam ſuam inficerent poſteritatem, & nos omnes inevitabili mortis ſubjicerent neceſſitati, iiſque miſeriis ſupponerent, exponerentque, quarũ incommoda, proh dolor! per momenta ſingula, plus nimio, experimur; nec contenta tantis hiſce malis, zizania ſua longius proſeminare inſtituit, dum ſeſe in ipſum ſacratiſſimum Chriſti intruſit gregem, collegiumque Apoſtolicum, in quo eo uſque res ſuas deduxit, ut ad controverſiam ad litem quaſi deventum ſit, dum, *facta eſt contentio inter eos, quis eorum videretur eſſe major:* *Luc. 22. v. 24.* Atque hinc juſtiſſimam hæc ſcribendi habuit cauſam Hildebertus Archi-Epiſcopus Turonenſis: *Epiſt. 30.* *Superbia natione cœleſtis, ſublimes appetit mentes, & velut ad proprios revolans ortus, in gloriam, & puritatem irrumpit hominum, quæ à gloria & puritate prorupit Angelorum.* Hæcque ratio eſt, quod ſignum majus in domo Dei, deferant ambitioſi, prout deplorat S. Bernardus: *Lib. 1. de conſid.* *Neſcio quomodo plena eſt ambitioſis Eccleſia.* Carnis, ſen-

ſuumque ſpurcities , licet auro delectatio
illitæ, plurimi tamen Eccleſiaſticorũ illas a
horrent, deteſtantur, apprehenduntenim
las,& meritò,ut indignas,ac propudioſas
miniſterio,ac gradui ; Item,lucrum, pro
umque intereſſe,licet ſit eſca aliqua,ad q
non pauci adſpirant de Clero, illaque li
tiſſimè veſcantur præ aliis , ubi tamen la
tem ſub illa advertunt hamum , illam d
runt,ac ſagaciter ſtatim aufugiunt : ver
honor,reſpectus,æſtimatio,gloriaque hu
na,tam efficacia videntur trahendi media,
etiam inter perfectiores illa omni ſtudio,
labore, fuerint quæſita ; quin imo,ubi ſe
fulgor auri,ſplendorque Purpuræ, aut M
dignitas ſpeluncas penetravit , ac ere
ſuosque ad abſtruſa illa loca immiſit rad
plures fuerũt illos ſecuti,ac tenebroſa ſua
ſeruere latibula : *Ambitionis ſalſugo bibu*
animam occupat, ut per fas & nefas ad lo
periora,etiam de latebris eremi nonnulli ſe
rant ; ſcriptum reliquit S. Cyprianus, *de C*
oper. Chriſti in Prolego.

Experientiâ ipsâ videmus hæc omnia,
pars potiſſima eorũ, qui ſacros ordines ſu
perunt,aures videtur occludere illi,ſummi
menti, ſancti Pauli Doctrinæ, à ſpiritu ſan
dictatæ,ac conſecratæ : *Nec quiſquã ſumit*
ho

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

honorem, ſed qui vocatur à Deo tanquam Aaron; ſic & Chriſtus, non ſemetipſum clarificavit, ut Pontifex fieret. Heb. 5. v. 4. *Percutiuntur hac ſententiâ* (repetit S. Anſelmus *in Gloſſ.*) *qui honores Eccleſiaſticos, ad quos divinitus non vocantur, arripere cupiunt, qui enim ſe ingerit, propriam gloriam quærit; non ſumit honorem, ſed gratia Dei rapinam faciens, jus alienum uſurpat, & Dei non accipit benedictionem, ſed maledictionẽ.* Verùm, quia Aaronis facta eſt mentio, qui primus ſynagogæ fuit ſacerdos; quid myſterii latuit, quod Deus illum, ad ſummum iſtum altiſſimumq; gradum voluerit promoveri, per cœleſte ac ſupernaturale aliquod prodigium, & non per electionem aut Moyſis aut aliorũ Seniorum? Reſpondetq; ad hæc S. Ambroſius: *Epiſt* 8. *ad Vercell. Ideo Aaron Sacerdotem ipſe elegit, ut non humana cupiditas in eligẽdo ſacerdote præponderaret, ſed gratia Dei, non voluntaria oblatio, nec propria aſſumptio, ſed cœleſtis vocatio.* Juſtæ ergo erant ſancti Auguſtini lachrymæ, dum ad Sacerdotium fuit aſſumptus, timebat enim, ne forte in promotione illa, ambitio aliqualis, aut deſiderium minus perfectũ in aſcenſu illo ad dignitatem tantam Eccleſiaſticam ſubrepſiſſet, eratque ipſi ſemper fixa ac rata gnoma illa, digniſſima ſimul ac utiliſſima in praxi illis, qui

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſeſe ſentiunt titillari, ac tentari deſide-
rio, ac appetitu majoris honoris, &
gloriæ: *Lib. 50. Hom. 13.* *Honor te quærere de-
bet, non ipſum tu.* Et hæc ipſiſſima cau-
fuit, cur in primitiva Eccleſia ſacri miniſt
tot hominum millia converterint, tantaq;
fecerint prodigia, quia ſeſe, juxta propri
prurientem, ac inordinatum appetitum
capricium, non intromittebant, ultrò ve
gerebant in Sacerdotium, nec ad ſublimi
rem gradum promoveri avebant; ſed qu
vi, ac rigoroſo Prælatorum ſuorum mand
to coacti, atque ideo non reſpiciebant hon
rem proprium, ſed ſolum ac unicum un
Dei, eo certe magis honorem meriti, q
ſe illo reputabant indigniores: Placet mi
proinde ſupra omne aliud elogium illud à S
donio Apollinare datum Simplicio Epiſcop
*Maximè ambiendus, quia minime ambit
ſus, non ſtudet ſuſcipere ſacerdotium ſed mere*

Ut ante omnia demonſtrem ambitione
ſumè eſſe perniciosam Eccleſiæ, puto illud
ptimè probari ex eo quod pro ſuma reputa
ignominia à Concilio Pariſienſi 6. c. 6. fund
tũ ſupra teſtimonium Nazianzeni: *Religion
ac doctrinæ noſtræ opprobrium naſcitur, qu
Sacerdotia, vel miniſteria ambitione potiu
& ad gratiam, quam meritorum judicio de*

runtur

runtur: hocque etiam volebat perſuadere ſummo Pontifici Eugenio, S. Bernardus, *lib. 4. de Conſid.* dum illius manibus ac directioni commiſſa eſſet œconomia dignitatis ac reſpectûs univerſalis Eccleſiæ, dum eundem monet, ne alicui ſupplicæ, precibus, aut commendationi aures præbeat, ubi agitur de officio aliquo ſacro; qui enim illis tantum ſubnititur, ſemper ſupponi debet, aut minor in meritis, aut amplior, majorque in ambitione: *Sanè huic negotio non ſe ingerat rogans; conſilio non prece agendum eſt, alius pro alio, alius for è & pro ſe roget; pro quo rogarit, fit ſuſpectus; qui ipſe rogat, jam judicatus eſt; nec intereſt, per ſe, an per alium quis roget.* Omnis alia via, quæ non eſt meritorum, diſtorta eſt, & abducens, ac obliqua, nec per talem ſcanditur, aut pervenitur ad ſublimes Eccleſiæ honores, præterquam enim quod quis hoc modo temeritatis incurrat notam, turpiter deſpicitur ab ipſo loco ac ſede, quam indignè occupat. In libro tertio Regum *c. 6. v. 8.* fit mentio graduum, ſeu ſcalæ cochleæ, per quam ad templi eminentiorem, altioremque locum aſcendebatur: *Per cochleam aſcendebant in medium cœnaculi, & à medio in tertium*, illa ergo erat tunc unica tantum, ubi in Eccleſia Chriſti, ad altiora

in

in ipſa aſcendenda loca ab ambitioſis t reperiuntur modo tramites, viæque la tales, ut innumeræ ex hiſce ſcalæ conſtr antur; nec potuit ſeſe continere S. Joa nes Chryſoſtomus, quin tales contumaci temeritatis ac audaciæ effrontis inſimu ret: *Eos qui per ſe aſcendunt, honorem iſtum ultrò ſibi ambiunt, contumaciæ, te ritatis, atque audaciæ accuſent. Lib. 3. de ſa* Et quomodo auderet protervus aliquis, n vocatus intrare, ſeſeque intromittere, primariam magni alicujus Principis a manſionem, quin ſtatim cum rubore ac ign minia inde expelleretur, meritas temeri tis ſuæ luens pœnas? Et tamen hoc ipſum fa unt Clerici, qui non vocati ideoque à D reprobati, ſeipſos ingerunt domus ſuæ mi ſteriis, primaque loca ambiunt in ſua E cleſia: *Verbum tuum eſt Domine: Dom mea domus orationis, non intruſionis voca tur; domum tuam Domine decet ſanctitud non intruſio*, dicit Bleſenſis. *Epiſt. 10.* Ver quidem eſt, prout notat S. Gregorius *1. P Paſt. c. 8.* Deum quidem tollerare illos, qu intruſerunt, non tamen internè approba atq; de talibus hoc modo ſcripſit: *Ex ſe a & non ex arbitrio ſummi Paſtoris regnant, q nullis fulti virtutibus, nequaquam divin*

voca

vocati, ſed ſua cupiditate accenſi, culmen regiminis rapiunt potius, quam aſſequantur; quos tamen internus judex non provebit, & non agnoſcit, quia quos permittendo tollerat, profectò per judicium reprobationis ignorat.

Sanè, quantum ornamenti ac decoris adfert Eccleſiæ Clericorum humilitas, modeſtaque continentia, tanto amplius illam deformat, ac devenuſtat eorundem ambitio ac ſuperbia, dum enim nihil aliud captant, nihil aliud intendunt ac quærunt niſi vanam ac tranſitoriam gloriam mundi, ne minimum curantes honorem cultumque DEI, legumque ejusdem obſervantiam, claudunt oculos abuſibus, patiuntur ſcandala, diſſimulant plebis populique inſolentias ac diſſolutiones, ne prætenſæ ſuæ dignitatis curſum interrumpant, non attendentes quod ſplendor ille, qui iis lucendo, ſimul etiam decipit, infauſtus cometa ſit, funeſtumque præſagium infeliciſſimi exitus: *Quos altiores, quam meliores eſſe delectat, non premium, ſed precipitium exſpectent*, ait in ſuis declamationibus S. Bernardus, *in declam.* & alibi mentionem faciens de caſu luciferi, ſubjungit: *Age ergo, feſtina multiplicare prebendas, inde ad Archi-Diaconatum evola,*

demum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

demum aſpira ad Epiſcopatum, nec ibi quid
requiem habiturus, quoniam ſic itur ad aſt
verùm, finem imponens illi ironiæ, ſe
tandem improperando concludit: *Quò pr*
grederis miſer? An, ut ab altiori gradu, ſit ca
ſus gravior? Neque enim ſic paulatim decid
ſed tanquam fulgur in impetu vehementi, qu
alter Satanas ſubitò dejicieris. Oporte
profectò, ut quos Mitræ fulgor adeo de
ctat, cujusque poſſeſſionem adeo ambiti
quærunt, oculos converterent ad peri
lum, cui ſeſe per illam exponunt, prout fa
S. Petrus Damianus, *l.* 3. *Epiſt.* 9. qui tim
ac tremens permiſit ſe indui Purp
râ Vaticanâ, *Quam pavendum eſt, ac*
mefactis viſceribus formidandum, omnibu
Eccleſia nunc dignitate præcellere, quos a
neceſſe eſt, ante omnes in tremendi judicii ex
mine reſpondere. Si ſeſe reflecterent ſup
onus grave indiſſolubiliter dignitati an
xum (præter alia incommoda, labor
faſtidia, curas, anxietates, invidias,
quæ illam comitantur) inſuper etiam
perpenderent ſtrictiſſimam illam ration
quam coram ſupremo Judice, de
lius adminiſtratione aliquando debebu
reddere, credo ſanè, quod tam cautè ac ſol
licitè illam ſubterfugerent, quam inconſid
ra

ratè eandem quæſiverunt : *Quantò honoribus alios antecellunt, tantò quoque ipſorum peccatum gravius efficitur*, prout advertit S. Iſidorus Peluſiota. *Lib.* 2. *Ep.* 10. Præter decus, ac ignominiam, inſeparabilia ſunt damna, quæ ab hujuſcemodi Eccleſiaſticis in Eccleſiam redundant: Sanctitas deberet eſſe individua, ac inſeparabilis à noſtro miniſterio : *Sacerdotes ſancti incenſum & panes offerunt Deo, & ideo ſancti erunt Deo ſuo*; *Levit.* 21. *v.* 6. Sed ambitio eſt tinea, quæ illam corrodit : *Tineam ſanctitatis*, vocat illam S. Bernardus, *Serm.* 6. *ſuper Pſl. qui habitat*, eamque tam nocivam Eccleſiæ æſtimat Author operis imperfecti, ut de illa ſcribere non dubitaverit: *Tolle hoc vitium de Clero, ne velint hominibus apparere, & ſine labore omnia vitia reſecantur.* Ambitioſus non attendit ad vitiorum extirpationem, imo verò per luxum ac faſtum, quem ubique demonſtrat, ea potius fovet ac nutrit, cumque pro illo manutenendo, ac majorem etiam pompam exhibendo magnis indigeat expenſis, non tondit, ſed deglubit gregem : *Elati paſtores plebem tyrannicè premunt, non regunt, vulnerare potius, quam emendare norunt*, ſcripſit, cum lacrymis potius, ut credo, quam cum attramento, S. Iſidorus. *Lib.* 3. *ſent. c.* 41. Monſtrarent

ſtrarent

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſtrarentne tales ſe zeloſos, in extirpand
abuſibus, reformandis moribus, locis ſ
cris reſtaurandis, in viduarum ac pupill
rum defenſione, pauperum ſubventione
ac tandem in animarum procuranda ſalut
Nihil minus, nec illorum quidquam tales c
gitant, atque hoc paucis, aſt nervoſis ve
confirmat S. Bernardus: *de conſid. l. 4. c. 2.*
des omnem Eccleſiaſticum zelum fervere, p
dignitate tuenda; honori totum datur, ſ
Ctitati nihil: nec quidquam aliud, à tal
expectandum eſt, ſiquidem, prout alibi
idem Sanctus *de converſ. ad Cler. c. 20. Imp*
ſibile eſt, ut ex amara radice ambitionis ſ
vis fructus prodeat Charitatis, Ex radice
peſſima, verè venenata, proceſſerunt ha
ſium deteſtanda germina, quæ tanto anim
rum detrimento concuſſerunt, ac hodie d
adhuc concutiunt Eccleſiam Romano-C
tholicam, quales fuerunt, Montanus, Vale
tinus, Marcio, Novatus, Arrius, Luther
aliaq; plura impietatis, ac perfidiæ monſtr

Verumne ergo eſt, quod ſcribit ad Tim
theum S. Paulus: *c. 3. v. 1. Si quis Epiſcopatum*
deſiderat, bonum opus deſiderat? Eſt utique v
riſſimũ; aſt ſciendum eſt, Apoſtolum hoc ſc
pſiſſe, quando Epiſcopi primi quærebant
ad Martyrium, illudque ſuſtinere debeba

ac præter hoc, inſigniter explicat Cardinalis Cajetanus, *ibid.* quid intenderit, volueritque inferre S. Apoſtolus ex illo verbo, *Opus: Si quis ſuperintendentiam cupit, bovum, ſeu præclarum opus deſiderat; non dicit, ſi quis dignitatem, ſi quis gradum, ſi quis proventum, ſi quis honores, ſi quis gloriam Epiſcopatûs; ſed ſi quis ipſum Epiſcopatum, hoc eſt, ipſam ſuperintendentiam, ipſum ſuperintendere deſiderat, procul dubio deſiderat opus; non qualecumque, ſed bonum, & præclarum.*

In quodam Colonienſi Concilio, P. 2. c. 23. efficax aliquod motivum nobis ſuggeritur, quo reprimi ac retundi poſſet omnis prætenſio, quam ambitioſa ſuperbia noſtra ſuggerere poſſet: *Meminerimus potius officii noſtri quam dignitatis, neque enim ad dominationem, ſed ad opus vocati ſumus.* Omnia Aaroni præſcripta ornamenta, prout etiam Epiſcoporum, ac aliorũ rituum, & ſacrarum cæremoniarũ ad decus ac honorem ordinatarũ, ſigna ſunt, ac figuræ virtutum, obligationum, laborum, ac moleſtiarum, quibus ſubjacent illi, quibus Epiſcopale incumbit onus, idque vi muneris, ac officii ſui, prout authenticis teſtimoniis probatur in Bibliotheca Morali diſcurſu undecimo, titulo de Ambitione, ad quam me remitto.

Ca-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN